

7. Філоненко М. М. Психологія особистісного становлення майбутнього лікаря : [монографія] / М. М. Філоненко. – К. : Центр учбової літератури, 2015. – 420 с.
8. Філоненко М. Психологія спілкування: навч. посібник / М. Філоненко. – К. : Центр учбової літератури, 2008. – 224 с.
9. Шпилов А. И. Психологические основы взаимодействия офицеров в трудных межличностных ситуациях: дис. ... доктора психол. наук : 19.00.05 / Анатолий Иванович Шпилов. – М., 2000. – 370 с.
10. Building Empathy in Healthcare : [Електронний ресурс] / Kasley Killam. – Режим доступу : https://greatergood.berkelev.edu/article/item/building_empathy_in_healthcare
11. Gelhaus P. The desired moral attitude of the physician: (I) empathy / P. Gelhaus // Med. Health. Care Philos. – 2012. – № 15 (2). – P. 103–113.

УДК 378.6:62.016:811.161.2

Буря Л.В., Калюжска О.О., Білоконь С.О., Прилуцький О.К., Вахненко А.В.
ВДНЗУ «Українська медична стоматологічна академія», м. Полтава
ІННОВАЦІЙНІ МОДЕЛІ НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНИХ СТУДЕНТІВ
У ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ УКРАЇНИ

Сучасна медична освіта України, включаючи професійну орієнтацію, навчання у вищому навчальному закладі та післядипломну лікарську спеціалізацію, постійно вдосконалюється. На цьому тлі невідомо збільшення кількості студентів-іноземців ставить перед українськими вишами та викладачами низку завдань, пов'язаних не тільки з культурно-релігійними та адаптаційними особливостями перебування представників різних держав, а й організаційно-методичного та науково-педагогічного характеру.

На жаль, на початковому етапі «входження» в нове мікро- і макросередовище більшість іноземних громадян мало інформовані щодо норм, звичаїв, традицій і культури українського народу взагалі та систему вищої освіти в Україні зокрема, а етап соціалізації та адаптації ускладнюється тим, що іноземні студенти – це вже соціалізовано „зрілі” особистості, сформовані під впливом того середовища, де виховувалися. У таких умовах головними агентами їх адаптації у вищих навчальних закладах є викладачі.

Традиційно покращення якості підготовки спеціалістів досягається збільшенням кількості наданої інформації, однак сучасна дійсність вимагає постійної раціоналізації навчального процесу, особливо стосовно студента-іноземця.

Оскільки саме у вищому навчальному закладі завершується освітній цикл із формуванням сучасного фахівця, то узагальнено відокремлюють деякі головні форми його підготовки:

- *контекстне навчання*: ґрунтується на інтеграції різних видів діяльності студентів (навчальної, наукової, практичної) зі створенням умов, максимально наближених до реальної професійної діяльності;
- *імітаційне навчання*, основою якого є імітаційно-ігрове моделювання навчального процесу в умовах реальної системи (перевага надається різноманітним практикам);
- *проблемне навчання*, яке нагадує науковий пошук і здійснюється на основі самостійного пошуку студентом знань, що потребує особливої організації та майстерності викладача в постановці проблемного завдання. Воно практично не піддається регламентації, тому застосовуються фрагменти, які вводяться обґрунтовано, за умов адекватного характеру навчального матеріалу;

- *модульне навчання* (різновид програмованого навчання) – зміст матеріалу жорстко структурується з метою його максимально повного засвоєння, супроводжуючись обов'язковими блоками вправ і контролем за кожним фрагментом. Ключовий момент – надання навчального матеріалу в найбільш стислому і зрозумілому для студента вигляді;

- *дистанційне навчання* як різновид заочного із використанням новітніх інформаційно-комунікаційних технологій і засобів, де ключовий момент – гранично опосередкована роль викладача і самостійна роль студента у виборі індивідуального темпу навчання, кількості повторів під час використання навчальних засобів і продуктів у виборі рівня засвоєння курсу (стандартний, скорочений або поглиблений). Із використанням можливостей електронної пошти та Інтернету воно передбачає високий рівень інтерактивності, відповідаючи вимогам сьогодення, тобто його перевагою є широкий доступ до освітніх ресурсів, незважаючи на географічну належність.

Таким чином, кожна з представлених навчальних моделей розвиває певний елемент системи навчального процесу, приділяючи особливу увагу практичній його частині, методичному інструментарію, характеру діяльності студента та викладача, способу надання навчального матеріалу для досягнення максимального результату. Застосування кожної з інноваційних моделей змінює характеристику традиційного вузівського навчального процесу, розкриваючи невикористаний потенціал.

УДК 378.147.091.3: 811.111: [37.017:616.31]

Волкова Г. К.

Запорізький державний медичний університет

ФОРМУВАННЯ АНГЛОМОВНОЇ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ ЯК ОСНОВИ ПРОФЕСІОНАЛІЗМУ СУЧАСНОГО СТОМАТОЛОГА

У статті розглядається проблема та шляхи формування англomовної професійно орієнтованої комунікативної компетентності у вищій медичній школі. Аналізуються новітні підходи до навчання іноземних мов майбутніх стоматологів.

Ключові слова: *англomовна професійно орієнтована комунікативна компетентність, особистісні якості, компетентнісний підхід, інноваційні методи навчання, навчально-ситуативні завдання.*

The article deals with the problem and ways of forming the English language professionally oriented communicative competence in the higher medical school. The newest approaches to teaching foreign languages future dentists are analyzed.

Key words: *English-language professionally oriented communicative competence, personal qualities, competence approach, innovative teaching methods, educative and situational tasks.*

В статье рассматриваются проблема и пути формирования англоязычной профессионально ориентированной коммуникативной компетентности в высшей медицинской школе. Анализируются новейшие подходы к обучению иностранным языкам будущих стоматологов.

Ключевые слова: *англоязычная профессионально ориентированная коммуникативная компетентность, личностные качества, компетентностный подход, инновационные методы обучения, учебно-ситуативные задачи.*

Постановка проблеми. У процесі навчання у вищій школі майбутній фахівець формується як професіонал, громадянин, особистість. Іншими словами,